

Læserbreve, højst 100 ord, eller **debatindlæg**, højst 400 ord, sendes med navn, titel og postadresse til Debatredaktionen. Indlæg kan sendes som e-mail til **debat@pol.dk**

Vi bringer kun tekster alene sendt til Politiken. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster og til også at bringe teksterne på politiken.dk/debat

Jourhavende debatredaktør
Mette Højbjerg

Kronikforslag på ca. 2.100 ord sendes med navn, titel og post-adresse til Kronikredaktionen. Indlæg kan sendes som e-mail til kronik@pol.dk

På politiken.dk/leder kan man kommentere avisens ledere.

LÆSERNE MENER

ALDRIG STUERENE

Frank Bentin, Ved Bellahøj Nord 12, Brønshøj:

Hvis – og jeg siger udtrykkeligt hvis – man skulle se noget positivt i Lars Løkkes udtalelse om, at DF ikke kommer med i en evt. kommende borgerlig regering, så er det den, at statsministeren nu åbenbart deler synspunkt med en anden tidl. statsminister, som under Folketingets åbningsdebat 1999 nedkastede dommen over DF, da han sagde: »Stuerene, det bliver I aldrig!«.

SELEKTIV MEDIEOFOKUS

Michael Sandfort, Sparresholmvej 13, Brønshøj:

Danske medier bringer løbende historier om, hvor mange efterlønsgladede gymnasielærere, sygeplejersker og lærere der står til at blive ringere stillet, hvis regeringens og de radikales efterlønnsreform vedtages. Til gengæld skriver medierne ikke meget om efterlønnsreformens positive virkninger for hele samfundet, i form af flere varme hænder og større skatteindtægter til at finansiere de offentlige kernevelfærdsydelsler, som især samfundets svageste ikke har noget alternativ til.

JORDEN KALDER INGER!

Per Christensen, forbundsskærtær i 3F:

Det var dejligt at læse beskæftigelsesminister Inger Støjbergs lovprisning af efteruddannelse i Politikens annoncetillæg 'Karriere' 17.8.

Nu er det jo ikke første gang, at virkeligheden er én ting og Støjbergs verden en anden. Fakta er, at hun og regeringen har gjort det meget sværere for folk at få efteruddannelse. I stedet for at åbne dørene på vid gab spændes der ben for ledige, der ellers er meget motiverede for at bruge arbejdsløsheden til at omstille sig gennem uddannelse. Det sker ved at sætte en tilfældig grænse for, hvad kurser må koste. Det har betydet et markant fald i lediges brug af selvalgt uddannelse.

Samtidig viser de nyeste tal fra ministeriet, at ledige får færre – ikke flere – tilbud om ordinær uddannelse. Hvor vil le jeg ønske, at det var rigtigt, at vi slår rekord i efteruddan-

nelse. Men Inger, desværre, jorden kalder!

EN GRATIS OMGANG

Finn Balle Kjeldsen, Nyvej 10, Ringe:

DF kommer ikke i regering, meddeler statsministeren 17.8. Nå, og hvad så, må man spørge. Forbliver mandatfordelingen i Folketinget uændret efter det kommende valg, er det jo alligevel DF, der bestemmer. Ikke blot har V et erklæret værdifællesskab med DF. Venstre bøjer sig også ydmygt for DF's krav. Det er set så ofte og senest i spørgsmålet om nedlæggelse af regionerne. Så statsministerens forsikring ændrer intet som helst.

VENSTRE VIL VÆKST

Kristian Jensen, næstformand for Venstre:

Under overskriften 'Valgkamp?' spørger Frank Ege Nielsen om, hvad Venstre selv vil. Det vil jeg gerne vil svare på.

Venstre vil: Øge vækst og jobskabelse med en BoligJobOrdning, som også giver travle familier en mulighed for luft i hverdagen. Gennemføre en ansvarlig efterlønnsreform for at få råd til varig velfærd. Beskytte bl.a. københavnere mod ekstra bomafgifter på 18.000 kr. for at køre på arbejde.

Nedbringe underskuddet på statsbudgettet i stedet for at gældsætte Danmark. Give unge gode muligheder for at studere og arbejde i udlandet. Derfor vil vi afvise forslaget om studiepant på op til 170.000 kr.

Sikre, at det kan betale sig at arbejde i stedet for at være på kontanthjælp og dagpenge. Venstre har hele vejen lagt vores politik klart frem, og alle kan detaljeret læse de indgåede aftaler, og hvordan vi præcist sikrer, at pengene passer. Jeg går ud fra, at en selvudnævnt 'normalbegavet borger' vil sætte pris på, hvis andre partier gør det samme.

IDEEL VÆKSTPAKKE

Ole Thorbek, Poppel Alle 72, Værløse:

Politiken bragte 18.8. en særdeles interessant oversigt over de samfundsokonomiske konsekvenser af at ændre på offentlige renoveringer og på selskabsskatten. Hvis man øger selskabsskatterne med 10 mia.

kr. og bruger pengene på offentlige renoveringer, vil det øge BNP med 0,46 procent – ca. 8 mia. kr. – øge beskæftigelsen med 9.400 personer og give staten en budgetforbedring på 4,7 mia. kr. Her er opskriften på en effektiv vækstpakke, der samtidig reducerer statsgælden.

LIGE PÅ KORNET

L. Bendrup, Rugvænget, Vejen: Tak til Thomas Fagerberg for dit indlæg 18.8. Det er taget lige på kornet. Jeg er fuldstændig enig. Samtlige politikere – røde såvel som blå – har travlt med at svine deres politiske modstandere til. Alle har de til fælles, at de er rystende bange for at miste deres taburet i Tinget. Tag jer i agt – vi vælgere er ikke så dumme. Jeres retorik og talen ned til os medfører, at tilliden til jer efterhånden er ikke eksisterende. Valget bliver svært – vi skal vælge mellem pest eller kolera.

INDSATS I SKOLERNE

Henriette Borckdorff, formand for BUPL Hovedstaden:

Torsdag 18.8. kunne man i Politiken læse, at flere års indsats for at lære indvandrerbørn i hovedstaden at læse bedre har slået fejl. Både politikere og eksperter undrer sig. Måske er en del af forklaringen, at samtidig med, at man har sat ind i folkeskolen, har man undermineret grundlaget ved at skære markant i normeringerne i de københavnske vuggestuer og børnehaver.

Samme dag kunne man nemlig også læse, at der nu er dansk forskning, der viser, at gode børnehaver giver bedre karakterer i 9. klasse. Anvendt Kommunal Forskning har vist, at kvalitetsbørnehaver, der bl.a. er defineret ved flere voksne, flere uddannede pædagoger og en stabil personalestab, giver børnene en god start, der ud over et godt børneliv og et fundament for et godt voksenliv altså også helt konkret kan spores i børnenes karakterer 10 år efter.

Vi opfordrer til, at de københavnske politikere tager børnene alvorligt og skaber kvalitet, der sikrer børnene de optimale muligheder for et godt liv – både nu og i fremtiden.

DAGENS CITAT

“Siden EU blev udvidet til 27 medlemmer, har alle vidst, at det har været svært at træffe beslutninger, men alle har været for høflige til at indrømme det. Man har påpeget, at alle lande tæller lige meget. Denne krise har vist os den brutale realitet: at ikke alle lande tæller lige meget. Nogle er vigtigere end andre”

Richard G. Whitman, professor ved tænketanken Chatman House. I Information

Vi har også brug for de kvindelige forskningstalenter

FORSKNINGSMIDLER

JENS CHRISTIAN DJURHUUS OG PEDER ANDERSEN
HHV. BESTYRELSESFORMAND OG NÆSTFORMAND, DET FRIE FORSKNINGSRÅD

I DAG OFFENTLIGGØR Det Frie Forskningsråd (DFF) navnene på de 33 forskerledere, der har fået en bevilling under rådets ambitiøse forskerkarriereprogram Sapere Aude ('Vov at vide'). Forskningslederne kan ud over selve bevillingen glæde sig over, at de er vurderet til at ligge helt i top inden for deres felt, for bevillingerne er udelukkende givet efter forskningskvalitet i stærk konkurrence med andre dygtige forskere.

De 33 forskningsledere får gennem de store Sapere Aude-bevillinger mulighed for at samle en forskergruppe omkring sig og dykke ned i egne

forskningsideer. Men ser man ned over listen over bevillingsmodtagerne, springer det i øjnene, at kun fire ud af de 33 forskere er kvinder. Det ærgrer os, for rådet har de senere år været særligt opmærksomt på kvinderne – blandt andet med et program specielt rettet mod kvindelige forskningsledere, der så sent som i 2009 blev bevilget 70 millioner kr. til.

Samme år viste en undersøgelse i øvrigt, at kvinder har lige så stor succes som mændene med deres ansøgninger til forskningsrådene, så meget tyder altså på, at vi er blevet bedre til at udnytte hele dansk forsknings talentmasse, og vi er overbevi-

ste om, at dette inden for en ganske kort årrække vil give udslag på kønsbalancen i den danske forskningsverden.

MEN SOM vores Sapere Aude-bevillinger viser, er der stadig en skævhed på de højere karrieretrin – på lektor-, seniorforsker- og professorniveau. Faktisk ligger vi her under EU-gennemsnittet.

Det har man lov til at udvise lidt utålmodighed med. Der findes ingen lette løsninger, men det er indlysende, at det gælder om at have en god kønsrepræsentation på ph.d.- og postdoc-niveau, så der er nok kvindelige forskere at rekruttere til de højere niveauer. Og her mener vi, at vi allerede er nået langt.

Dernæst gælder det om noget så banalt som at få kvinderne til at søge stillinger og forskningsmidler, for en del af

forklaringen på den skæve kønsbalance er, at mænd simpelthen søger oftere og om mere end kvinder. Vi mener, at det er hér, den største udfordring ligger, og vi må derfor spørge os selv, hvordan vi får de dygtige kvinder til at komme på banen.

Og endelig handler det om, at kvindelige forskere i højere grad skal rejse ud, tage ledelseskurser, optræde i bedømmelsesudvalg osv., som også er områder, hvor kvinder har vist sig at være mere tilbageholdende end mænd.

Der er som nævnt ingen lette løsninger, så alle gode kræfter bør bringes i spil for at løse problemet. Vi står som samfund over for et utal af udfordringer, der kalder på en forskningsmæssig indsats, og vi skal give de allerbedste – uanset køn – mulighed for at deltage i den opgave.

Hvor er de forsvundne timer?

UNIVERSITETER

JENS JOEL, TRINE BRAMSEN, ANE HALSBØE-LARSEN OG IKRAM SARWAR
FOLKETINGSKANDIDATER (S)

TUSINDVIS AF unge starter i disse uger på en videregående uddannelse. Dermed tager et rekordstort antal unge netop nu fat på den uddannelse, der skal sikre både deres og Danmarks fremtid. De glæder sig til at modtage undervisning og diskutere deres fag med videnspersoner og medstuderende. Desværre venter der en kedelig overraskelse: Undervisningstimerne på de videregående uddannelser er forsvundet de seneste år.

På flere af de videregående uddannelser er undervisningsperioden de seneste år skrumpet ind til blot 11-12 uger per semester. Samtidig er timetallet per uge kraftigt reduceret. På en lang række studier betyder det, at en kandidatud-

dannelse, der burde tage fem år, i praksis kun indeholder undervisningstid svarende til tre år. Samme forhold gør sig gældende på de mellemlange uddannelser. På pædagogstudiet modtager de studerende i gennemsnit undervisning i 11,5 timer pr. uge, hvilket af eksperter betegnes som katastrofalt, når det holdes op imod de faglige krav, der stilles, når de kommer ud på arbejdsmarkedet.

PROBLEMET med timerne, der er blevet væk, er et øget frafald og dårligere kvalitet. Utallige undersøgelser slår entydigt fast, at for meget selvstudium i forhold til faktisk undervisning øger frafaldet – ikke mindst blandt de studerende, der kommer fra ikke-boglige hjem, og som dermed er ekstra afhængige af reel undervisning og faglig inspiration på studiet. Samtidig kan man sætte et

stort spørgsmålstegn ved, hvorvidt kvaliteten af uddannelserne er optimal med de få undervisningstimer. Det er et kæmpe problem, fordi dansk økonomi er afhængig af flere veluddannede i fremtiden. Uddannelse handler ikke bare om at få en titel. Det er indholdet af uddannelsen, der er det væsentlige. Faktum er, at regeringen driver det danske uddannelsessystem, som var det et vognmandsfirmas. Det omfattende taxametersystem, hvor der afregnes efter den studerendes beståede eksamener, tvinger uddannelsesinstitutionerne til konstant at tænke 'hurtigste rute'. Det er sjældent fordrende for kvaliteten i uddannelserne.

DEN KOMMENDE måned vil vi på uddannelsesinstitutioner i København, Odense, Aarhus og Aalborg efterlyse de forsvundne timer. Vi vil kæmpe for, at uddannelsesinstiutio-

nerne igen får mulighed for at tilbyde studerende et optimalt antal undervisningstimer og høj kvalitet. Ikke mindst vil vi kæmpe for, at flest mulige af de unge, der netop er optaget på et studium, også gennemfører – uanset om forældrene er arbejdere, arbejdsløse eller akademikere. Det kræver en forbedret uddannelsespolitik. Ikke mindst kræver det, at vi finder de forsvundne timer.

Meditation
Dybdeafspænding
Yoga

Nye kurser start i aug./sep.

Gratis intro og prøvetime
fredage kl. 17-19

Tlf. 33 34 35 36

SKANDINAVISK YOGA OG MEDITATIONSSKOLE
Købmagerg. 65 • www.yoga.dk

KRONIKEN

22. august 2011

En ny strategi for Arktis

NILS OVERGAARD ANDERSEN, OLE STEEN ANDERSEN, KAREN EDELVANG, OLE FEJERSKOV, MARIE LOUISE NOSCH, LARS QVORTRUP, JØRGEN STAUNSTRUP LEIF ØSTERGAARD

I dag fremlægger Danmark, Grønland og Færøerne en ny strategi for Arktis. Her et forskningsperspektiv...

Kronikørerne har netop været på studietur til Arktisk Station på Disko.

UDSIGTEN fra Arktisk Station i Qeqertarsuaq på øen Disko ud for Grønlands vestkyst er enestående. Forbi driver isbjerge, og blandt dem ses blåst fra fin- og pukkelhvaler, før de med et slag af halen igen dykker ned på jagt efter føde. Men samtidig er der udsigt til en verden i en kompleks og skrøbelig balance: Indlandsisen trækker sig tilbage og reducerer antallet af isbjerge. Fiskebestanden ændres, fiskeriet påvirkes, plantearter forsvinder, fødekæder forandres, og turismeerhvervet er bekymret, fordi turisterne efterspørger isbjerge.

Arktisk Station blev grundlagt i 1906 af den unge danske botaniker Morten Porsild. I årene forinden havde han argumenteret for, at arktisk forskning var en national opgave for Danmark, og blandt de øvrige fortalere for stationen var fysiologen August Krogh. Den senere nobelpristager undersøgte under sin rejse til Grønland i 1902 havvandetts evne til at binde atmosfærens CO₂ og fremsatte allerede da teorier om effekten af kulafbrænding på luftens og havenes CO₂-niveau. Arktisk Station skulle senere blive udgangspunkt for hans pionerarbejde inden for arktisk medicin.

Holdningen i forskerverdenen og i det politiske Danmark var imidlertid skeptisk – man mente, at Porsild ville brede sig over for meget – men hjælpen kom fra uventet kant. Den unge polarforsker Knud Rasmussen, der netop havde delta-

get i en 'litterær ekspedition' til Nordgrønland, overtalte stifteren af Ugens Nyheder, Andreas Holck, til at give et dengang uhørt stort beløb på 40.000 kr. fra den danske Rigsdag. Selv om forskermiljøet fortsat mente, at man alene skulle beskæftige sig med biologiske emner, fik Porsild triumfet sin vilje igennem: Den Danske Arktiske Station på Disko i Grønland skulle beskæftige sig med alle fag inden for naturvidenskaben, for kun der ved kunne vi, som han understregede, overtrumfe alle de lande, som også, men med hver sin specialisering, havde kastet sig over polarforskningen: Norge, Storbritannien, Rusland, Tyskland, Canada og USA.

Andreas Holck accepterede argumentet, og pengene blev givet til etablering af den nye station, som samtidig modtog en årlig bevilling på 10.000 kr. fra den danske Rigsdag. Selv om forskermiljøet fortsat mente, at man alene skulle beskæftige sig med biologiske emner, fik Porsild triumfet sin vilje igennem: Den Danske Arktiske Station på Disko i Grønland skulle beskæftige sig med alle fag inden for naturvidenskaben, for kun der ved kunne vi, som han understregede, overtrumfe alle de lande, som også, men med hver sin specialisering, havde kastet sig over polarforskningen: Norge, Storbritannien, Rusland, Tyskland, Canada og USA.

SÅDAN TÆNKTE og handlede man i 1906: Offentlig-privat samarbejde. Fokus på danske styrkeområder. Tværfaglighed. Sans for komplekse sammenhænge. Sådan bør man også tænke og handle i dag:

Forskningen i Danmark skal ikke bare kopiere det, som alle de store forskningsnationer gør med langt flere ressourcer. Vi skal satse på de områder, hvor vi ikke alene har førende internationale forskere, men også i kraft af naturlige forudsætninger og forskningstraditioner er unikke.

Det skal vi, fordi vi skal turde satse på det, vi selv er bedst til. I øjeblikket gør vi undertiden det modsatte, fordi vi lever i det, som den franske forsker Dominique Moisi har kaldt for »frygtens kultur: Hvad gør man, når man arbejder under frygt?« Frygt leder til en defensiv reaktion, som afslører og afspejler en persons, kulturs eller civilisations identitet og skrøbelighed på et givet tidspunkt«, skriver Moisi. Effekten er en tilbøjelighed til at kopiere de andre og til at fokusere på egne svagheder. Derfor måler og kontrollerer man ustandselig sig selv og udvikler på baggrund af selvkontrolten ydelser, der kopierer den truende omverden. Konsekvensen er, at man så at sige agerer på de angivelige konkurrenters præmisser.

På Arktisk Station har Danmark og Grønland unikke, naturlige forudsætninger: Stationen ligger præcis der, hvor den komplekse sammenhæng mellem klimaforandringer, geologi, glaciologi, dyre- og planteliv, fiskeriforhold, migrationer, uddannelse og vidensudvikling, handel og turisme udspringer sig. Hvis disse sam-

menhænge skal studeres empirisk, er Diskobugten det rigtige sted. Samtidig har vi de kulturelle forudsætninger, for måske er andre bedre til at arbejde monofagligt, men vi har evnen til at arbejde på tværs af disciplinerne, for det er vi vant til fra den danske folkeskole og gymnasiet.

Med den tilgang vil vi kunne påvirke den klimaforskning, som netop nu synes at være låst fast i en enten-eller strid mellem energireduktion eller varmedød. Meget tyder på, at sammenhængene er mere komplekse, og det vil kun en tilgang baseret på forskningsmæssig mangfoldighed og på komplekse, dynamiske sam-

spil mellem mange faktorer kunne afdekke. Hertil kommer, at det unikke ved Arktis er, at det responderer hurtigere end alle andre steder på de stigende temperaturer og derfor fungerer som et minilaboratorium for klimaets effekter på og samspil med natur og kultur.

Som sagt var det i 1906 Knud Rasmussen, der overtalte Ugens Nyheders stifter, Andreas Holck, til at støtte etableringen af Arktisk Station. Som det efterfølgende

blev refereret, brugte han det meste af en nat til at beskrive, hvordan en permanent arktisk station ville »være Danmark til gavn, videnskaben til nytte og den gavmilde sponsor til den største ære«. Det samme ville være tilfældet i dag.

I DISSE ÅR ER danske forskere og politikere i gang med en øvelse, der kan sammenlignes med diskussionen i begyndelsen af 1900-tallet: Vi skal definere, hvilke områder vi skal satse på for at møde fremtidens udfordringer i et globaliseret verdenssamfund. Der er mange penge på spil.

Vi udfordres endvidere af, at lande som Indien, Brasilien og Kina investerer massivt i forskning og udvikling. Derfor breder angsten sig: Kan vi disponere rigtigt i denne massive konkurrencesituation? Diskussionen er vigtig, for vi kan være sikre på, at forskernes og politikernes beslutninger kommer til at definere, hvordan vi indretter Danmark i resten af det 21. århundrede.

Men vi skal ikke glemme, at forskning